Numer 70.

DZIENNIK URZĘDOWY

WOIEWODZTWA MAZOWIECKIEGO

w Warszawie dnia 26 Listopada 1817 Roku.

Boni civis est, nosse instituta et leges civitatis, iisque obtemperare.

Nro 23,034. Wydział Służby Publiczney
PREZES KOMMISSYI WOIEWODZTWA MAZOWIECKIEGO.

Podaie do wiadomości publiczney następuiące Postanowienie Namiestnika Królewskiego urządzaiące Kommissye Examinacyine, tudzież wyciąg z przepisów postępowania w Kommissyi Examinacyiney Woiewódzkiey, przez Kommissyą Naywyższą Examinacyiną w skutek artykułu 53 namienionego Postanowienia udzielonych, o ile takowe Kandydatom dwóch pierwszych klass dla wiadomości i stosowania się, są potrzebnemi.

W Jmieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.
NAMIESTNIK KRÓLEWSKI w Radzie Stanu.

Pragnąc zabezpieczyć Rząd i Obywateli od zawodnych wyborów, a kraiowi zapewnić publiczną służbę na zaufaniu i na dowiedzioney zdatności u-

gruntowaną; chcąc wzniecić w Narodzie mocnieysze pobudki do oświecenia i okazać mu rzeczywiste pożytki z nabywanych nauk i z usposobienia; po wysłuchaniu Rady Stanu Ogólnego zebrania, postanowiliśmy i stanowiemy:

TYTUŁ I.

O Kommissyach Examinacyinych.

Artykuł 1. Każdy staraiący się o funkcyą albo urząd publiczny, ma wprzód swoie usposobienie przez examen okazać w Kommissyach Examinacyinych.

Art: 2. W tym zamiarze ustanowiona będzie w każdém Woiewództwie Kommissya Examinacyina Woiewódzka, a w stolicy przy Radzie Stanu Naywyższa Kommissya Examinacyina. Pierwsza pod prezydencyą Prezesa Kommissyi Woiewódzkiéy składać się będzie:

a) z Kommissarzów Woiewódzkich.

b) z Rektora Szkoły Woiewódzkiey.

c) z przybranych przez Prezesa podług potrzeby dwóch doświadczonych lub na urzędzie będących znawców rzeczy, iako to:

W rzeczach Sądowych, z dwóch Członków z Ziemskiego i dwóch z Sądu Grodzkiego; w Budownictwie, z dwóch znakomitszych w Woiewództwie budownictwa znawców; w przedmiotach kommunikacyi lądowèy i wodnéy, z dwóch w téy sztuce biegłych. Z górnictwa tém czasem będzie tylko składany examen w Kommissyi Examinacyinéy Woiewództwa Krakowskiego, która do examinu w naukach górniczych, przyzwie z Dyrekcyi Górniczéy Kieleckiéy dwóch znawców, stosownie do przedmiotu; w przedmiotach zaś sztuki lekarskiéy, tylko w Kommissyi Examinacyinéy Woiewództwa Mazowieckiego, z przyzwaniem trzech biegłych w naukach lekarskich; również nauce leśniczéy dwóch znawców, w teyże nauce biegłych.

Art: 3. Komplet w Kommissyach Examinacyinych Woiewódzkich, do którego zawsze należy naymniéy ieden przybrany znawca, składać się będzie z pięciu osób.

Art: 4. Większość zdań, stanowi decyzyą: równość, rozwięzuie Prezyduiący.

Art: 5. Przedmioty examinu w Kommissyach Examinacyinych, z względu na różne gatunki służby i urzędów publicznych, dzielą się na następuiące:

a) Ustawa Konstytucyina.

b) Prawa i Dekreta Xięstwa Warszawskiego i Postanowienia Rządu Królestwa Polskiego.

c) Prawo publiczne, Cywilne i Kryminalne.
d) Postępowanie Sądowe.
e) Kraiowa Administracya i Policya.
f) Statystyka.
g) Nauka Skarbowa.
h) Kraiowy systemat podatkowania i manipulacya Skarbowa.
i) Nauka rachunkowości.
k) Urządzenie Poczty.
l) Nauki Lekarskie.
m) Technologia.
n) Rolnictwo.
o) Budownictwo.
p) Nauka Leśnicza.
q) Nauka kommunikacyi lądowéy i wodnéy.
r) Nauki górnicze, kopalń, hutnictwa i fabryk.

Art: 6 Funkcye i urzędy kraiowe, do których ubiegaiący się maią w Kommissyach Examinacyinych wywodzić swoie usposobienie, zawieraią się w trzech następuiących klassach.

Art: 7 W pierwszéy klassie:

a) Woźni Sądowi, Strażnicy, Dozorcy więzień, Sołtysi, Dozorcy robot publicznych, Officyaliści VI VII rzędu w korpusie górniczym, Akuszery.

b) Kanceliści, Rysownicy, Pisarze niższych Komor, tychże Rewizorowie, Podleśniczowie, Dozorcy Policyini, Dozorcy Konsumpcyini, Wóyci, Chirurgowie drugiego rzędu, Aptekarze, Konduktorowie dróg, mostów, rzek spławnych, Officyaliści V. rzędu w korpusie górniczym.

Art: 8 W drugiey klassie:

Kommissarze, Intendenci Policyi, Skarbu, Leśniczowie, Intendenci więzień publicznych, Kassyerowie, Kalkulatorowie, Kontrolierowie, Protokuliści, Archiwiści, Sekretarze Kancellaryi, Biór, Pocztmistrze, Pisarze i Rewizorowie głównieyszych Komor, Geometrowie, Budowniczy praktyczni, Officyaliści menniczni, Officyaliści Towarzystwa ogniowego, Komornicy, Kommissarze dróg i spławów, Regestratorowie, Burmistrze, Ławnicy, Officyaliści i Urzędnicy IV rzędu w korpusie górniczym.

Art: 9 W trzeciey klassie:

Obrońcy Sądów wszelkiego stopnia, Prokuratorowie, Pisarze Sądowi, Sędziowie Ziemscy, Grodzcy, Ziazdowi, Appellacyini i Sądu Naywyższego,

Prezesi, Prezydenci Miast, Kommissarze Woiewódzcy i Obwodowi, Adiunkci, Szefowie w Kommissyach Rządowych, Sekretarze Generalni i Wydziałowi, Assessorowie przy naczelnych Władzach, Intendenci, Inspektorowie i Podinspektorowie dóbr Koronnych i Narodowych, Poborcy i Kontrollerowie Generalni, Członki Dyrekcyi Dóbr Koronnych i Narodowych, Radcy Izby Obrachunkowéy, Członki Administracyi Ogniowéy, Konsyliarze Rady Lekarskiey, Fizykowie Woiewódzcy i Mieyscy pierwszego rzędu, Chirurgowie Obwodowi, Urzędnicy II i III rzędu w korpusie górniczym.

Kandydaci na Sędziów obieralnych, mogą składać examina w Kommissyach Woiewódzkich przez Delegacyą od Kommissyi Naywyższéy.

Art: 10. Do funkcyi i Urzędów 1 i 2 klassy, usposobienie Kandydatów oznaczać będą przez examina, Kommissye Examinacyine Woiewódzkie. Ubiegaiący się o Urzędy 3 klassy, swoie uzdatnienie wywiodą przez examen w naywyższey Kommissyi Examinacyinéy.

Art: 11. Naywyższa Kommissya Examinacyina składać się będzie: z Prezyduiącego, którym będzie Minister Oświecenia, z Ministra właściwego wydziału, z Prezesa Izby Obrachunkowéy, z iednego Radcy Stanu z każdéy Kommissyi Rządowéy, z dwoch Referendarzów, z dwóch Członków Akademii stosownie do przedmiotu examinu, z dwóch przez Prezesa wezwanych znakomitych urzędem lub doświadczeniem znawców, iako to: w rzeczach Sądowych, z dwóch Sędziów Appellacyinego i naywyższego Sądu; w Lekarskiey sztuce, z dwóch Członków Rady Lekarskiey; w budownictwie, z dwóch przybranych w téy sztuce biegłych Urzędników z Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych; podobnież w sztuce kommunikacyi lądowéy i wodnéy; w górnictwie, z dwóch górniczego wydziału z teyże Kommissyi Spraw Wewnętrznych; i z dwoch biegłych z Dyrekcyi Górniczéy, stosownie do przedmiotu examinu, również z dwóch biegłych w Leśnictwie.

Art: 12. Przełożenia Kandydatów do examinu podawane bydź maią do Prezesa. Ten wzywa na posiedzenia Członków i Znawców, uwiadomia Ministrów stosownie do wydziału z którego nastąpi examen.

Art: 13. Komplet w którym się przynaymniéy dwóch znawców ma znaydować, składa się z siedmiu Członków. Większość zdań stanowi decyzyą, równość, rozwięzuie Prezyduiący.

Art: 14. Przedmioty examinów w naywyższéy Kommissyi, będą te same, iakie znayduią się w art: 5 wymienione, lecz examen z nich w całéy obszerności zdawanym będzie.

Art: 15. Naywyższa Kommissya Examinacyina, będzie pilnować porządku przepisanego w Kommissyach Examinacyinych Woiewódzkich, prostować

ich uchybienia, odbierać od nich po każdym odbytém examinie, wyciągi protokułu tegoż examinu, stanowić w przypadkach zaszłych rozpisów.

Art: 16. Taż Kommissya naywyższa z uwag i postrzeżeń, iakie przy roztrząsaniu przesłanych protokułów uczyni, z swoiego rozstrzygnienia rozpisów, ułoży corocznie do Rady Stanu rapport. W tym aktualny stan czynności i postępowania Kommissyi Examinacyinéy wystawi, środki do ich udoskonalenia poda.

TYTUŁ II.

Przepisy dla Kandydatów do Examinu.

Art: 17. Kandydaci do klassy pierwszéy w artykule 7 pod literą *a.* powinni złożyć zaświadczenie z ukończonych szkół elementarnych.

Kandydaci do téyże klassy pod literą *b.* obowiązani będą okazać świadectwo z ukończonych nauk szkoły wydziałowéy. Ubiegaiący się do klassy drugiéy, ma okazać dowody z ukończonych szkół Woiewódzkich i z zdanego examinu podług przepisów wydanych przez Kommissyą Obrzędów Religiynych i Oświecenia Publicznego.

Art: 18. Ci zaś którzy za granicą lub prywatną edukacyą brali, powinni zdać examen publiczny w kraiowych szkołach, stosownie do funkcyi lub urzędów pierwszéy lub drugiéy klassy, do których swoie usposobienie okazać żądaią, i z takich examinów zaświadczenia w Kommissyi złożą.

Art: 19. Prócz dowodów z ukończonych szkoł i zdanych examinów; Kandydat ma złożyć zaświadczenie z swoiéy dwuletniéy ciągłéy praktyki, iako applikant przy stosownych publicznych funkcyach lub urzędach.

Art: 20 Przerwy w czasie applikacyi praktycznéy z iakieykolwiek przyczyny pochodzące, nie mogą bydź rachowane w ciąg dwuletniéy applikacyi; owszem o tyleż czas praktycznego usposobienia przedłużać będą.

Art: 21. Każdy kto ukończył czas przepisany na applikacyą praktyczną, i uzyskał potrzebne zalety, może żądać examinu od właściwey Kommissyi Examinacyinéy.

Art: 22 Kandydaci podaiący się do examinu, wyraziwszy klassę funkcyi i Urzędów do których się ubiegaią, wykazawszy mieysce odbytey praktyki, i przedmiot lub przedmioty z których chcą bydź examinowani, złożyć powinni:

a) Usamowolnienie lub zezwolenie rodziców lub opiekunów.

b) Swiadectwo ze szkoł.

c) Swiadectwo mieyscowéy Policyi z swego pobytu,

d) Swiadectwo z odbytéy praktyki applikanta.

e) Opis biegu swoiego życia.

f) Kandydaci zaś do drugiéy i trzeciéy klassy, złożą nadto wyciągi robione z dzieł przez siebie po skończonéy edukacyi czytanych i dokładne wyłożenie ich treści.

Art 23. Kommissye Examinacyine mogą dla słusznych przyczyn uwolnić Kandydata od złożenia świadectw pod literą *a*, *e*. wymieniaiąc w protokule examinu, tego powody.

Art 24. Osoby znane z talentów i zasługi, a przez wyższą zwierzchność kraiową do urzędów wyższych podawane, nie mogąc dla szczególnych okoliczności złożyć potrzebnych świadectw i dopełnić postanowionych przepisów, mogą za poleceniem przez Rząd żądać examinu i świadectwa zdolności bezpośrednio w naywyższéy Kommissyi examinacyinéy.

Art. 25. Jeżeli Kandydat po pierwszym examinie nie pozyska w Kommissyi examinacyinéy zaświadczenia zdolności, może ieszcze podać się do takiego examinu po drugi i po raz trzeci.

Art. 26. Kandydat po niepomyślnie odbytym examinie lub examinach na usposobionego do klass Urzędów Wyższych, może się podać do examinu klassy niższéy.

Art. 27. Usposobieni do examinów Naywyższey Kommissyi examinacyinéy, winni złożyć zaświadczenia z ukończonych w swoim przedmiocie nauk w szkole głownéy i z odprawionych examinów podług przepisów Kommissyi Oświecenia, tak z nauk w właściwym Akademickim Wydziale, iakoteż z praktyki w stosownym do tego Wydziału technicznym Instytucie.

Art. 28. Ci którzy nauki odbyli w szkołach lub Akademiach zagranicznych, bez otrzymania oznaczonego w właściwym wydziale swoich nauk stopnia, winni w szkole specyalnéy akademickiey kraiowéy, złożyć przepisane examina i uzyskać zaświadczenie.

Art. 29. Podaiący się za usposobionego do Naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy, obowiązany okazać zaświadczenie, że examen w Kommissyi Woiewódzkiéy odbył, że był praktykantem przy iakim do swych nauk stosownym urzędzie, albo stosowny urząd przynaymniey przez rok ieden

sprawował; do tego ma załączyć od zwierzchniczéy władzy zaświadczenie swego w obowiązkach pilnego i moralnego sprawowania.

Art: 30. Inne obowiązki dla Kandydatów podaiących się do examinów w Kommissyi Woiewódzkiey przepisane w poprzednich artykułach 19, 20, 21, 22, 23, rozciągaią się również do Kandydatów przychodzących na examen do naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy.

Art: 31. Podaiący się do examinu w naywyższéy Kommissyi, iako usposobieni do Urzędu Obrońcy Sądowego przy Sądach Iszéy Instancyi, stopień Magistra prawa, przy sądach wyższych, stopień Doktoratu mieć powinni.

Art: 32. Usposobieni w naukach lekarskich na Chirurgów mieyskich, Powiatowych, Obwodowych, na Fizyków Woiewódzkich, i Miasta Stołecznego, nie będą przypuszczeni do examinu w naywyższéy Kommissyi, ieżeli nieotrzymaią w Szkole Główney, pierwsi stopnia Magistrów, drudzy stopnia Doktorów medycyny i chirurgii, albo przynaymniéy chirurgii.

Art: 33 Cudzoziemcy biegli w naukach górniczych, w naukach kommunikacyi lądowéy i wodnéy, w nauce leśnictwa, przeniosłszy się do Królestwa Polskiego, będą mogli bez examinu w takim stopniu obeymować, stosowne do ich nauk funkcye i urzędy, w iakim stopniu funkcye i urzędy w swoim kraiu już sprawowali.

Art: 34. Kandydat po dwóch niepomyślnie odbytych examinach w naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy, nie będzie tam przypuszczony do trzeciego.

TYTUŁ III.

Przepisy dla Kommissyów Examinacyinych Woiewódzkich.

Art: 35. Posiedzenia w Kommissyach Examinacyinych, odbywać się będą w miesiącach Styczniu i Sierpniu; Kandydaci zaś podawać się powinni w miesiącach Grudniu i Lipcu, i koleią podań swoich examinowani będą.

Art: 36 Za zgłoszeniem się Kandydata, Prezyduiący dzień odebrania na podaniu zapisze, przełożenie do oddzielnego Dziennika dla Kommissyi Examinacyinéy służącego, wpisać zaleci, i na pierwszém tygodniowém posiedzeniu do roztrząśnienia dowodów przystąpi.

Art: 37. Protokuł posiedzeń utrzymuie ieden z Członków.

Art: 38. Jeżeli Kandydat nie będzie mògł bydź przypuszczony do examinu, Kommissya w odpowiedzi wyrazi powody, dla których to nastąpić nie mogło. Dla przypuszczonego zaś wyznaczy dzień examinu.

Art: 39. Kandydat ma bydź examinowany z nauk w artykule 5 wymienionych, w tych przedmiotach, których znaiomość iest potrzebną dla sprawowania funkcyi i urzędów do iakich się podaiący ubiega. Kandydaci podaiący się do funkcyi w klassie pierwszéy w artykule 7 pod literą *a.* wyrażonych, przed Deputacyą z Kommissyi examen złożą.

Art: 40. Examen będzie dwoiaki: ieden z teoryi, drugi z praktyki. Sessya examinacyina przynaymniey godzin trzy trwać powinna.

Art: 41. W praktycznym examinie, Kandydaci zadane sobie roboty, pisma, rachunki, plany i t. p. maią w mieyscu osobném pod okiem examinuiących lub Deputowanych z Kommissyi wykonać.

Art: 42. Kommissya Examinacyina uznawszy wyexaminowanego zdolność do sprawowania funkcyi i urzędów, w wydaném mu świadectwie, wymieni klassę, przedmiot lub przedmioty odbytego examinu, stopień okazanéy zdolności w ustnych odpowiedziach i praktycznych wywodach; wyrazi oraz w czém mianowiciéy celuie i iakie umie ięzyki.

Art: 43. Gdy dla różności zdań, decyzya Kommissyi przez kreskowanie nastąpi, na ten czas zdanie, mnieyszość głosów za sobą maiące, równie w protokule zapisane będzie; a w przypadku gdyby kreski przyzwanych znawców, należały do mnieyszéy liczby, rozpis wraz z protokułem na żądanie któregokolwiek Członka Kommissyi Examinacyinéy, ma bydź przesłany do naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy, pod ostateczne roztrzygnienie.

Art: 44. W przypadku gdzie Kandydatowi świadectwo zdatności odmowioném będzie, Kommissya w rezolucyi swey wymieni tego powody, i wskaże mu razem środki do dalszego w czém należy usposobienia.

Art. 45. Zaświadczenie zdolności i Rezolucye wydawane Kandydatom podpisane będą przez Prezesa, a zaświadczone przez Członka Protokuł utrzymuiącego.

Art: 46. Takowe zaświadczenia w iednym exemplarzu wydane Kandydatowi, a w drugim Naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy przesłane będą.

TYTUŁ IV.

Przepisy dla Naywyższey Kommissyi Examinacyinéy.

Art: 47 Za zgłoszeniem się Kandydata do Naywyższego examinu, z załączeniem potrzebnych dowodów, Prezyduiący wezwie Członków Kommissyi i Znawców na Posiedzenie, do rozpoznania złożonych dowodów, do naznaczenia czasu i przedmiotu z którego ma wypracować na piśmie raporta, referaty, zdania, uwagi, lub rozprawy albo inne stosowne dzieła praktyczne.

Art: 48. Examen w naywyższéy Kommissyi również będzie dwoiaki: ieden z teoryi, drugi z praktyki, zachowuiąc przepisy 41 Artykułu.

Art: 49. Pierwszy będzie tu zdawany w całéy obszerności, z nauk stosownych do Urzędów, do których podaiący się swoie usposobienie okazać żąda.

Art: 50. Po złożeniu powyższego examinu, i po roztrząśnieniu przez Kommissyą, czyli pisma przez podaiącego się wygotowane były Prezyduiący odda całe examinu dzieło, do referatu iednemu z Członków Kommissyi. Obowiązkiem iest Referenta rozważyć naygruntowniey powierzone mu pisma, dostrzeżone uchybienia wyszczególnić, swoie zdanie umieścić, i rzecz przedstawić Kommissyi.

Art: 51. Kommissya uznawszy examinowanego zdolność, wyda mu zaświadczenie, i każe wpisać w listę usposobionych.

Art: 52. W razie postanowienia, iż zaświadczenie zdolności, nie może bydź wydaném, Kommissya w odpowiedzi examinowanemu wskaże, w czém ieszcze mu się usposobić trzeba.

TYTUŁ V.

Urządzenie Ogólne.

Art: 53. Examina tak w Kommissyach Woiewódzkich, iak w Kommissyi Naywyższéy, odbywać się będą stosownie do oddzielnie przez Naywyższą Kommissyą wydać się maiących przepisów.

Art: 54. Po odbyciu examinu w Kommissyi Woiewódzkiéy, nie będzie wolno podawać się do examinu w Naywyższey Kommissyi Examinacyinéy, iak po dwóch latach odbytego urzędowania.

Art: 55. Jeżeli który z Examinatorów iest krewnym w 1 lub 2 stopniu Kandydata, na mieysce takiego Prezes innego Examinatora wyznaczy.

Art: 56. Gdyby się okazało, iż Kandydat w examinie praktycznym, pisma nie sam, ale za pomocą cudzą wypracowane w Kommissyi złożył, na ten czas traci prawo do urzędów, Urzędnik zaś który mu był pomocny, w urzędzie zawieszonym zostanie, przynaymniéy na miesiąc.

Art: 57. Każdy examen złożony bez otrzymania chlubnego zaświadczenia, nie może bydź powtórzonym iak tylko po upłynieniu roku iednego.

Art: 58. Naywyższa Kommissya Examinacyina po każdym examinie, listę wszystkich usposobionych Kandydatów prześle do wszystkich Kommissyi Rządowych, do Rad Woiewódzkich i poda do publiczney wiadomości.

Art: 59. Officyalista lub Urzędnik utracaiący swoie mieysce za urzędowym wyrokiem, z listy wymazanym będzie, i podawać się do wyższego examinu nie może.

Art: 60. Kommissye Woiewódzkie przesyłać maią do Naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy, po każdym odbytym examinie, listę examinowanych Kandydatów z wymienieniem ich klassy, przedmiotu odbytego examinu, stopnia zdolności. Nadto raz w rok składać będą ogólny swoich czynności rapport.

Art: 61. Kandydatowi wolno podawać się do examinu z iednego, albo z kilku przedmiotów, ale z każdego z osobna examinowanym będzie.

Art: 62. Żadna Władza kraiowa nie ma ani przedstawiać ani mianować na urzędy lub funkcye osób nie examinowanych, podług powyższych przepisów, i zaświadczenia zdolności niemaiących.

T Y T U Ł VI.

Urządzenie przemiiaiące.

Art: 63. Wszyscy Officyaliści i Urzędnicy publiczni, którzy do dnia publikacyi tego postanowienia zostaią w służbie publicznéy, są wolni od examinów do posiadania funkcyi lub urzędów w klassie, w którey iuż się znayduią. Chcąc postąpić na wyższy urząd, obowiązani są złożyć examen do téy klassy stosowny.

Art: 64. Wykonanie ninieyszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, wyższym Władzom w czém do którey należy;

polecamy. — Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéy dnia 12 Listopada 1810 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Radzca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady,
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z oryginałem, Radzca Sekretarz Stanu,
Jenerał Bdy, (podpisano) *Kossecki.*

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi,
(podpisano) *T. Mostowski.*

Naywyższa Kommissya Examinacyina.

Uskuteczniaiąc artykuł 53ci Postanowienia Namiestnika z dnia 26 Listopada r. z polecaiący Naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy ułożenie sposobu odbywania examinów, następuiące w téy mierze dla Kommissyów Examinacyinych Woiewódzkich wydaie przepisy.

TYTUŁ I.

Przepisy o Examinach.

Artykuł 1. Examina zaczynać się będą od teoryi, w tych uwaga Examinatorów szczególniey zwracaną będzie na przytomność, na pamięć, na rozsądek odpowiadaiącego, na sposób iego tłomaczenia się, iego obeymowanie rzeczy, na posiadane przez niego wiadomości, tak właściwie iak potocznie potrzebnych do urzędowań w tym examinie zamierzonych, mianowicie zaś examinuiący zapytania zwracać będą do tych przedmiotów, w których przez Kandydata wypracowane są rozprawy, proiekta, rapporta, i dla przekonania czyli one sam wypracował, niektóre zapytania w téy mierze w przytomności Kommissyi na piśmie rozwięzywać powinien.

Art: 2 Wszelkie ważnieysze zapytania i ustne na nie odpowiedzi, iako też zdania osobne Kandydata, maią bydź wiernie zapisane w protokule, a po ukończonym examinie podane temuż Kandydatowi do podpisu, zostawuiąc mu wolność przydania w końcu swoich uwag, sprostowań lub obiaśnień.

Art: 3. W drugiey części praktycznéy examinu, Kandydat winien wygotować na piśmie tyczące się przyszłéy iego służby referaty, rapporta pro-

iekta lub rozprawy, albo też okazać w rachubie, rysunkach, lub w innych praktycznych doświadczeniach swoią zdolność. Prace te w części powinny bydź wygotowane w przytomności Kommissyi Examinacyiney lub Członka do tego wyznaczonego.

Art: 4. W Examinie praktycznym do funkcyi lub urzędów Sądowych podaiący się, winien udowodnić zdatność swoią na piśmie, przez wygotowanie wywodu słownego, pozwu, zapisu, przez napisanie kontraktu, dekretu, referatu, i przez wypracowanie indukty cywilney lub kryminalney, przez wyprowadzenie indagacyi, inkwizycyi; w tym celu sprawy prawne, zawiłe podawanemi mu będą.

Art: 5. W Examinach praktycznych do funkcyi lub urzędów administracyinych, podaiący się, ma mieć wskazane sobie wygotowanie rapportów, referatów, w rzeczach administracyinych, Policyinych i Skarbowych, przedstawienie rysu ogólnéy administracyi publicznéy w kraiu, rozprawę o organizacyi rozmaitych Władz, i ich stosunkach, rozwiązanie na piśmie różnych głównieyszych zapytań, w rzeczach administracyinych, Policyinych, lub Skarbowych, i ułożenie tabell statystycznych, tabell rachunkowych, rozkładów publicznych ciężarów, podatków, furażów, kwaterunków i t. p.

Art: 6. Chcący okazać usposobienia do funkcyi urzędów budownictwa, kommunikacyi lądowéy i wodnéy, spławu, leśnictwa, winni oprocz znaiomości teoryi nauk z temi sztukami nierozdzielny związek maiących, wywieść swoią zdolność praktyczną, przez ułożenie i odrysowanie planów, przez wymierzenie i zniwellowanie wskazanych im w naturze położeń, rzek, drog, mostów, sluz, grobel, rozmaitych gmachów, przez wyrachowanie wykazu kosztów.

Art: 7. Ubiegaiący się o wykazanie przez examen swoiego usposobienia do funkcyi lub urzędu górnictwa w art: 8 i 9 wskazanych, oprócz ogólnych teoryczných wiadomości w mineralogii, geognozyi, chemii, winien stosownie do swego przedmiotu udowodnić swoią zdolność, przez poznawanie i udeterminowanie rud rozmaitych kruszczów, przez ich chemiczny rozbiór, lub przez inną praktyczną górniczą sztukę, stosownie do przedmiotu iego w korpusie górniczym i klassy.

Art: 8. W ogólności wszyscy Kandydaci bez wyiątku, maią w miarę stopnia i klassy bydź examinowanymi, z znaiomości Ustawy Konstytucyinéy, iako też z praw i dekretów Xięstwa Warszawskiego, tudzież Postanowień Rządu teraźnieyszego ściągaiących się do przyszłych ich obowiązków albo funkcyi. Nadto w szczególności Kandydaci podaiący się do przedmiotu pod litt: c, art: 5go Postanowienia Namiestnika z dnia 26 Listopada r. z.

obowiązani są zdawać examen z prawa Rzymskiego, Polskiego, Austryackiego, Pruskiego, lennego, kanonicznego a szczególniey historyą tychże i z przedmiotu litt: *d.* Kandydaci podaiący się do examinu w przedmiocie pod litt: *e.* wymienionym, powinni udowodnić znaiomość przedmiotu pod litt: *f.* Kandydaci chcący bydź examinowanemi z przedmiotu litt: *g* muszą na examinie udowodnić potrzebną znaiomość przedmiotów litt: *h* tudzież *i.* Kandydaci podaiący się do przedmiotu rolnictwa, powinni razem udowodnić na examinie potrzebną znaiomość leśnictwa.

Art: 9. Kandydaci w obranych przez siebie obiektach powinni na examinie udowodnić zdatność do wszystkich stopni urzędów lub funkcyi w swoiey klassie.

T Y T U Ł II.

Urządzenie wewnętrzne.

Art: 10. Chcący bydź examinowanymi, mogą się tylko podawać w miesiącu Grudniu i Lipcu każdego roku.

Art: 11. Powinni bydź examinowani tym porządkiem, w iakim się do examinu podali.

Art: 12. Prezyduiący w miarę liczby Kandydatów, oznacza dnie zgromadzenia się Kommissyi Examinacyinéy.

Art: 13. Jeżeli liczba Kandydatów iest tak wielka, iżby w przeciągu iednego miesiąca examinów odbydź żadną miarą nie mogła, na ten czas termina do stawiania się Kandydatom tak rozłożone bydź powinny, iżby przynaymniéy w przeciągu sześciu miesięcy wszyscy z kolei zgłoszenia się mogli bydź wyexaminowanymi.

Art: 14. Kandydat uchybiaiący terminu naznaczonego, traci prawo złożenia examinu w pułroczu, w którym się podał.

Art: 15. Może wszelako przyczyny niestawienia się, przełożyć Prezyduiącemu, który ieżeli ie za ważne uzna, może mu wyznaczyć nowy w tymże pułroczu termin, lecz na ten czas Kandydat traci prawo pierwszeństwa kolei z podania, które rachować się mu będzie podług czasu uznania przyczyn, niestawienia się na terminie za ważne.

Art: 16. Kandydaci pierwszéy klassy mogą z iednychże przedmiotów w liczbie sześciu. Kandydaci zaś drugiéy klassy w liczbie 4ch zarazem bydź examinowanemi.

Art: 17. Kandydat może się podać do examinu z iednego lub więcey obiektów, lecz z każdego ma bydź osobno examinowany.

Art: 18. Examen ustny naymniey dwie godziny trwać powinien.

Art: 19. Po wyexaminowaniu Kandydata, Kommissya Examinacyina może za nakazanym ustępem, albo niezwłocznie wyrzec o iego zdatności, albo dla gruntownieyszego roztrząśnienia, odłożyć decyzyą do następuiącego posiedzenia.

Art: 20. Urzędnicy i Officyaliści podaiący się z przepisu art: 63. do examinu klassy wyższéy, złożywszy opis swego życia, dowody sprawowania dotąd obowiązków publicznych, i dobre świadectwo od zwierzchniey swéy Władzy, mogą bydź uwolnieni od złożenia innych świadectw i dowodów artykułami 17, 22, 27, 29, 31 i 32, Postanowienia z dnia 26 Listopada r. z. przepisanych.

Art: 21. Rektor Szkoły Woiewódzkiey ieżeliby dla ważnych przyczyn sam na examinie przytomnym bydź nie mógł, może za zezwoleniem Prezyduiącego delegować za siebie na Kommissyą Examinacyiną iednego z pierwszych Professorów.

Art: 22. W bibliotece Kommissyi Woiewódzkiéy znaydować się maią Autorowie naywziętsi i właściwi każdemu przedmiotowi podlegaiącemu examinom.

Art: 23. Na utrzymanie i dopełnienie téy biblioteki, każdy z pierwszéy klassy składaiący examen, złoży przed iego rozpoczęciem do Kassy Kommissyi złotych dwanaście, z drugiéy klassy złotych dwadzieścia cztery.

Art: 24. Fundusz ten zostaie pod szczególnym dozorem i opieką Prezyduiącego, a zakupywanie książek następować powinno po zasiągnieniu zdania biegłych, i za decyzyą Kommissyi Examinacyinéy.

T Y T U Ł III.

(Artykuły 25 i 26 przepisów dodatkowych, obiaśniaiące klassyfikacyą funkcyów i urzędów na które examina składane bydź maią, opuszczaią się, z powodów: iż w artykułach 7, 8 i 9, powyższego Postanowienia są zamieszczone.)

Art: 27. Kandydaci podaiący się na funkcye Administracyino-Sądowe w artykule powyższym pod litterą *a* między innemi posadami wyszczególnione, niepotrzebuią zdawać examinu z prawa, dostateczną będzie dla nich wiadomością, materya tyczeć się maiąca ich właściwych czynności i

obowiązków, tudzież poprzednia aplikacya, artykułem 19 Postanowienia Namiestnika zastrzeżona.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Naywyższéy Kommissyi Examinacyinéy dnia 6 Sierpnia 1817 roku.

w Zastępstwie Prezesa, Radzca Stanu

(podpisano) *Staszic.*

Nadmienia przy tém Prezes Kommissyi, iż stosownie do Postanowienia Namiestnika i przepisów wyżéy zamieszczonych, Kommissya Examinacyina Woiewódzka, rozpocznie czynność swą od dnia 1go Grudnia r. b. i od tąd wszelkie Noty lub Prożby o examina pod adressem Kommissyi Examinacyinéy Woiewództwa Mazowieckiego, na papierze stęplowym szacunkowym ceny groszy piętnaście, z załączeniem wszelkich świadectw i dowodów Tytułem II Postanowienia wskazanych, podawane bydź maią.

Powyższe urządzenie Wóyci i Burmistrze zwykłym sposobem ogłoszą, i że się tak stało, przed Kommissarzami Delegowanemi *respective* Obwodu udowodnią.

w Warszawie dnia 20 Listopada 1817 roku.

PREZES

R Rembieliński. *Filipecki.* Sekr. Jeneral.